

Hvad er behovene? Ekspertanbefalinger til fremtidens forebyggelse og sundhedsfremme

Stine Sønderby Bonde, sundhedschef Odense Kommune

Flere Sunde Leveår – Politik for forebyggelse og sundhedsfremme

Indbyggerne i Odense Kommune har i 2035 flere sunde leveår end landsgennemsnittet.

1

Vi skal tænke sundhed med i alt

2

Vi skal forstå, hvor behovet er størst (livsfaser, arenaer, konsekvenser)

3

Vi skal prioritere ud fra effekt (lighed, effekt, økonomi)

4

Vi skal investere i bedre sundhed og økonomi

Flere Sunde Leveår – Politik for forebyggelse og sundhedsfremme

Vejen videre

Analyser

Handleplaner

Prøvehandlinger

Alliancer

Målinger

Borgerinddragelse

Den løbende indsats

Vurdere
potentialt

Lave fælles
handleplaner

Analysere
området

Prioritere
indsatserne

Udvikle
videngrundlag

Rapport

Anbefalinger fra
Ekspertrådet for
Forebyggelse og
Sundhedsfremme

Ekspertrådet

Dorte Gyrd-Hansen
Professor og leder,
Dorte Gyrd-Hansen Center for
Sundhedsfremme

Jens Troelsen
Indlæger og Professor,
Institut for Sundhedsøkonomi,
Syddansk Universitet

**Kirstine Strunze
Krogsholm**
Sundhedsøkonom, ph.d.,
Videnskabeligt for Forebyggelse

Morten Klöcker Grønbæk
Professor, dr. med., ph.d.,
Hjertens Institut for Videnskabelig
Syddansk Universitet

Morten Sodemann
Overlæge, infektionssygdomscenter, Odense,
Odense Universitetshospital
Syddansk Universitet

Niels Sande
Akutgeriater,
Dansk Fællescenter
for Akut og Forebyggelse,
Syddansk Universitet

Viden til gavn for Odense
Kommunes borgere:
Forskning, der forandrer
og forbedrer

Ekspertrådet for
Forebyggelse og

Mickael Bech
Professor i sundhedsøkonomi
og politik, Institut for
Statistik og
Syddansk Universitet

Carina Lundby
Forskningssjef, Sygehusapnet
og ph.d., Odense Universitetshospital
og Odense Farmakologi, Farmaci og
Medicin, Syddansk Universitet

**Helle Kryger
Aggerholm**
Forsknings- og
udvikningsdirektør,
VIA University College

Ekspertrådet

**Inge
Kristensen**
Direktør, Dansk Selskab for
Patientikkerhed

**Merete
Konnerup**
Chef for Videns og Udvikling,
Psykiatrifonden

Mette Elkjær
Centralsjef,
Transnationale Forskningscenter
Region Syddanmark

Morten Hulvej Rud
Direktør, Statens Institut for
Folkesundhed

Poul Skov Dahl
Direktør,
UCC, Enhedsskole og
Professionshøjskole

1. led i implementeringen af Flere Sunde Leveår

Rådene har i perioden februar-
juni 2025 afholdt en række
workshops og udarbejdet
anbefalingskataloger til
Odense Kommune.

1

Prioritér strukturel forebyggelse for at fremme lighed i sundhed

2

Prioritér primær forebyggelse – det er her gevinsten er størst

3

Lær og justér – med data og praksis i samspil

Del 1

#1

Tobaks- og nikotinfri kommune

#2

Sundere alkoholkultur

#3

Aktivt arbejdsliv

Del 2

#1

Bevægelsesvenlig kommune

#2

Lokalforankrede sundhedsindsatser

#3

Småbørn og deres familier

#4

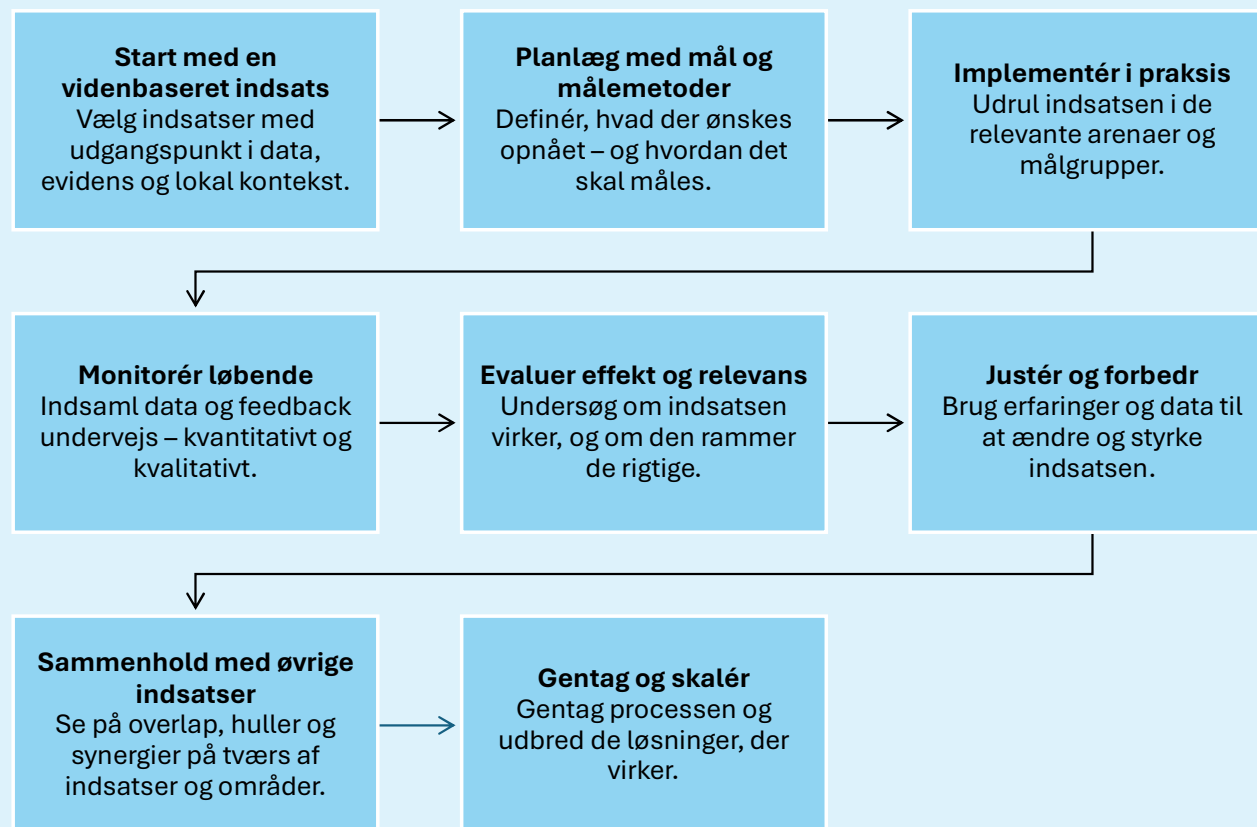
Børn og unges trivsel

#5

Overgangen til pension og alderdom

Iterativ kvalitetsudvikling

FUNDAMENT: STÆRK DATAINFRASTRUKTUR

Hvorfor kalder det på en ny tilgang til forskning hos os?

Vi har brug for mere:

- Strategisk prioriteret forskning som integreret del af kommunens udviklingsarbejde.
- Kommunalt initieret forskning, hvor vi sætter dagsordenen.
- Praksisnær forskning, der tager afsæt i vores borgere, data og kontekst.
- Koordineret indsats med klare processer fra idé til implementering.
- Langsigtede, forpligtende partnerskaber med universiteter, regionen og fonde.
- Opbygning af forskningskompetencer blandt ledere og medarbejdere.
- Måltrettet brug af data og analyser til at dokumentere effekt og justere indsatser.

...for at målrette og justere indsatser, så midler bruges klogt og giver størst mulig gevinst for borgerne.

Formål og vision

Tilgang til forskning

Governancestruktur:

Borger-, bruger- og
medarbejder-
inddragelse

Projektoverblik- og
initiering

Samarbejdsmodeller

Kompetenceudvikling
og
kapabilitetsforøgelse

Forsknings- og
datainfrastruktur

Finansiering

Implementering og
vidensmobilisering

Forskningsområder

At blive en
forskningsaktør

Forsknings- og datainfrastruktur: Rammer og redskaber til ansvarlig og anvendelig forskning

- Stort behov for data og infrastruktur
- Data er ofte tæt på borgerne og knyttet til følsomme oplysninger.
- Ekspertrådet anbefaler en standardiseret adgangsprocedure, der sikrer en tidlig vurdering af projekters databehov, formål og hjemmel

Det kræver:

- Sekretariatsfunktion der har tilstrækkelig viden om gældende standarder – ikke nødvendigvis for selv at løse alle opgaver, men for at kunne bringe de rette kompetencer og aktører i spil. Det handler om at vide, hvornår man skal spørge – og hvem man skal spørge.
- Et tæt og systematisk samarbejde med eksterne vidensinstitutioner.
- Adgang til specialiseret ekspertise og løbende kvalitetssikring.

Iterativ kvalitetsudvikling (Ekspertråd for Forebyggelse og Sundhedsfremme)

- Data bruges til **løbende monitorering** af indsatser.
- Understøtter **hurtige tilpasninger i hverdagen**.
- Fokus på **praksisnære, småskalaforandringer**.
- Data er en del af **feedback-loop** tæt på borger og medarbejder.

- Data er **drivkraften for at koble viden til handling**.
- Skaber **legitimitet, transparens og læring**.
- Understøtter **både politikere, ledere og medarbejdere** i at træffe informerede valg.

Forskning (Ekspertråd for Forskning i Forebyggelse og Sundhedsfremme)

- Data bruges til **systematisk vidensproduktion**.
- Data anvendes til at **teste, forbedre og udvikle nye løsninger** via fx pilotprojekter og ifm. **implementering**
- Større fokus på **generaliserbar viden**
- Data er en **langsigtet ressource for strategi og udvikling**.

AFTALE OM **SUNDHEDS- REFORM 2024**

- En kommende folkesundhedslov og et styrket fokus på kommunal forebyggelse
- Det nære sundhedsvæsen skal udvikles
- Reformens fokus på data og teknologi

”Brug af digitale løsninger og data rummer et stort potentiale for at skabe endnu bedre og mere tilgængelige sundhedstilbud for den enkelte. Det gælder både mennesker med fysiske og psykiske sygdomme. Bedre udnyttelse af teknologien er en væsentlig forudsætning for at realisere ambitionen om et nært og sammenhængende sundhedsvæsen, som er til stede, hvor borgeren er, og med lige adgang til sundhedstilbud på tværs af landet. Det er samtidig afgørende for borgernes tillid til sundhedsvæsenet, at de digitale løsninger er sikre, dataetisk ansvarlige og brugervenlige.”

”
”

DATA

Flere sundere leveår
Politik for forebyggelse og sundhedsfremme

Formålsbestemt dataindsamling	Kun indsamle de data, vi reelt har behov for eller beslutter os for at aktivere.
Tilgængelige data i realtid og over tid	Mulighed for både løbende monitorering og langsigtet videnopbygning.
Datakvalitet og systematik	Ensartede, valide og pålidelige data, der kan bruges til både praksisnær tilpasning og forskningsbaseret viden.
Tydelige årsagssammenhænge	Mulighed for at redegøre for sammenhængen mellem analyser og resultater, så årsager og effekter bliver tydelige.
Skalerbarhed og differentieret anvendelse	Data skal kunne bruges til små, lokale forbedringer og til generaliserbar viden på tværs af indsatser.
Handlingsorienterede data	Data skal ikke kun beskrive, men koble viden til handling og beslutningstagning.
Relevant datadeling	Data skal deles på de rette steder, så de aktiverer relevante fagligheder og understøtter indsatser på tværs.
Dataintegration og feedback	Sammenhængende systemer, hvor data kan indgå i feedback-loops tæt på praksis og samtidig understøtte forskning og strategi.
Transparens og legitimitet	Data skal være forståelige og tillidsvækkende, så de kan bruges af borgere, medarbejdere, ledere og politikere.
Enkelhed og anvendelighed	Datahåndtering skal være let og undgå unødigt bureaukrati, så ressourcerne bruges på kerneopgaven fremfor administration.

?

Tak for
ordet!